



Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.027/2022/6.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Klauber Eszter ügyvéd (címe)

Az alperes:

alperes neve (címe)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Mikó András Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Mikó András ügyvéd, címe)

A per tárgya:

Jutalom és késedelmi kamat

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Gyulai Törvényszék 7.M.70.155/2021/17/I.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Felperes, 7.M.70.155/2021/18.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 127 000 (százhuszonhétezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 1 740 8000 (egymillió-hétszáznegyvenezer-nyolcszáz) forint másodfokú eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] Az alperes szaktanácsai szolgáltatást végző cég, melynek tulajdonosa a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara.

[2] Magyarország Kormánya a VP1.-2.1.1.-2.1.2.-17. kódszámú, „Mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és élelmiszerfeldolgozáshoz kapcsolódó egyéni és csoportos szaktanácsadás” elnevezésű felhívásában célul tűzte ki az egész életen át tartó tanulásban való részvétel ösztönzését. A cél elérését a kormány a szaktanácsadó szervezetek együttműködésével tervezte megvalósítani. A pályázati felhívást a Vidékfejlesztési program keretében a Miniszterelnökség Agrár-vidékfejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkársága, mint a Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága hirdette meg.

[3] Az alperes a szaktanácsadási szolgáltatást a vele alkalmazásban álló szaktanácsadókon keresztül végezte. A szolgáltatás finanszírozására az alperes támogatási kérelmet nyújtott be, majd a pályázat eredményének bevétele előtt saját kockázatra megkezdte a tevékenységét.

[4] A felek 2018. január 31-én munkaszerződést kötöttek, mely szerint az alperes a felperest határozatlan időtartamú munkaviszony keretében, szaktanácsadó munkakörben foglalkoztatja. Megállapodtak, hogy a felperes alapbére havi bruttó 200 000 forint, melyhez járul még a „munkaszerződés hatályba lépését követő hónap utolsó napjáig megkötött a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási és élelmiszerfeldolgozáshoz kapcsolódó egyéni és csoportos szaktanácsadás elnevezésű VP1.-2.1.1.-2.1.2.-17. kódszámú felhívás (a továbbiakban: támogatás) szerint megkötött szaktanácsadói szerződések (a továbbiakban:

támogatott szaktanácsadási szerződés) száma alapján támogatott szaktanácsadási szerződésenként bruttó 5000 forint/hó teljesítménybér”.

[5] A munkaszerződés 8. pontja rögzítette, hogy „a munkavállaló évvégi jutalomra jogosult. A jutalom számítási alapja a munkavállaló által kötött támogatott szaktanácsadási szerződések után 12 hónapra elszámolt támogatás összege. A jutalom számítási alapja csökkentendő, a munkavállaló tekintetében a támogatott szaktanácsadási szerződések kapcsán elszámolt valamennyi bérjellegű ráfordítással (alapbér, teljesítménybér, béren kívüli juttatás, valamint az azokhoz kapcsolódó közterhek, ideértve többek között a szociális hozzájárulási adót) és egyéb támogatás szerint elszámolható költséggel (pl. gépjármű használat, irodai eszközök). Az évvégi jutalom a naptári év utolsó három havi bérével egyidőben, három részletben kerül kifizetésre. Az egyéb támogatással elszámolható költségek (pl. gépjármű használat, irodai eszközök) tekintetében munkavállaló köteles betartani a munkáltató belső szabályzatban előírt mennyiségi és minőségi előírásokat.”

[6] A támogatással kapcsolatos döntés elhúzódott, ezért az alperes munkaszerződés módosítására tett indítványt. 2018. november 26-án a felek a közöttük fennálló munkaszerződést - egységes szerkezetbe foglalt munkaszerződéssel - akként módosították, hogy a 8. pontba a következő került: „A munkavállaló jutalomra jogosult. A jutalom számítási alapja a munkavállaló által kötött támogatott szaktanácsadási szerződések után 12 hónapra elszámolt támogatás összege. A jutalom számítási alapja csökkentendő a munkavállaló tekintetében a támogatott szaktanácsadási szerződések kapcsán elszámolt valamennyi bérjellegű ráfordítással (alapbér, teljesítménybér, béren kívüli juttatás, valamint az azokhoz kapcsolódó közterhek, ideértve többek között szociális hozzájárulási adót) és egyéb támogatás szerint elszámolható költséggel (pl.: gépjármű használat, irodai eszközök). A jutalom a támogatás kapcsán a tárgy évi kifizetési kérelem kifizető ügynökség általi jóváhagyását követő 30 naptári napon belül kerül kifizetésre. A kifizetési kérelmet a munkáltató a támogatásra benyújtott pályázata kapcsán közölt támogatói okirat kézhezvételét követően egy éven belül köteles benyújtani. Az egyéb támogatással elszámolt költségek (pl. gépjármű használat, irodai eszközök tekintetében a munkavállaló köteles betartani a munkáltató belső szabályzataiban előírt mennyiségi és minőségi előírásokat.”

[7] Az 1018/2020. (I. 31.) Korm. határozat értelmében a VP.1.-2.1.1.-2.1.2.17. 1909478413 és 1907446258 azonosító számú „mezőgazdasági erdőgazdálkodási és élelmiszerfeldolgozáshoz kapcsolódó egyéni és csoportos szaktanácsadás” című 3 milliárd forintot meghaladó támogatási igényű projekt javaslatokat a kormány nem támogatta. A Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága értesítette az alperest támogatási kérelme elutasításáról.

[8] Az alperes 2020. február 14-én felajánlotta a felperes részére a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetését, amelyet a felperes nem fogadott el.

[9] Az alperes 2020. március 23-án a felperes munkaviszonyát 30 napos felmondási idővel megszüntette. A munkáltatói intézkedés indokolásában rögzítésre került, hogy a munkáltató finanszírozási problémák miatt a munkavállalók létszámának csökkentéséről döntött, amely a felperes munkaviszonyát is érinti. A felperes munkaviszonya 2020. április 23-án megszűnt.

[10] Az alperes a felperesnek nem fizetett jutalmat.

A kereset és az ellenkérelem

[11] A felperes keresetet nyújtott be az alperes ellen, melyben 21 760 050 forint jutalom, és annak 2020. április 23. napjától a kifizetésig járó törvényes kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Perköltséggként a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (IM rendelet) 3. § (2) bekezdésére hivatkozással 852 801 forintot igényelt.

[12] Keresete indokául előadta, hogy a 2018. január 31-én megkötött munkaszerződés 8. pontja alapján év végi jutalomra jogosult, melyet a naptári év utolsó három havi bérével egyidőben három részletben kell kifizetni. Az alperes 2018 november 26-án visszakérte tőle a munkaszerződését, és egy újabb, módosított munkaszerződést íratott alá. A módosítás indokául arra hivatkozott, hogy arra azért van szükség, hogy később kapja meg majd a jutalmat. Érvelése szerint a munkaszerződésben foglaltakat betartotta, a munkáját elvégezte, ezért számára 2018. februártól novemberig terjedő időszakra 8 071 241 forint jár, a munkaviszonya megszűntetéséig összesen pedig a keresetben követelt összegű jutalom illeti meg.

[13] Kifejtette, hogy a munkaszerződés és a munkaszerződés-módosítás 8. pontja alapján az alperest megillető támogatás hiányában is megnyílt az alanyi joga a jutalom elszámolására.

[14] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Perköltséggként az IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján megbízási díjat kért azzal, hogy áfa körbe tartozik.

[15] Vitatta mind a kereset jogalapját mind annak összecszerűségét.

[16] A jogalap tekintetében kifejtette, hogy a munkaszerződés és a munkaszerződés-módosítás szerint is a felperes kizárólag a támogatás pozitív elbírálása esetén lett volna jogosult a jutalomra, azonban támogatás hiányában a felperes jutalomra vonatkozó joga nem áll fenn.

[17] A kereset összecszerűségével kapcsolatban rögzítette, hogy ha a jutalom kifizetése nem kötődött volna a támogatás elnyeréséhez, akkor a felperes mindösszesen 19 473 523 forint jutalomra lett volna jogosult.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[18] A Gyulai Törvényszék 7.M.155/2021/17/I. számú ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 210 000

forint + 56 700 forint áfa perköltséget, továbbá megállapította, hogy az 1 305 603 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

[19] Kifejtette, hogy a 2018. január 31-én kelt munkaszerződés és a 2018. november 26-án kelt munkaszerződés módosítás 8. pontja az esedékesség idején kívül nem változott a jutalomra vonatkozó jog feltételeit tekintve. A munkaszerződés 8. pontja szerinti kikötés tartalmilag és formailag is helyes értelme, hogy az alanyi jog megnyílásának többek között egyik feltétele az alperesi támogatási igény keletkezése, a támogatás elnyerése és a forrás rendelkezésre állása. Az alperes a támogatást nem nyerte el, ezért a felperesnek a munkaszerződés 8. pontjában kikötött jutalom igényre nem nyílt meg az alanyi joga.

A fellebbezés és ellenkérelem

[20] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes élt fellebbezéssel, amelyben kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg és kötelezze az alperest 21 760 050 forint és ennek törvényes kamata megfizetésére, valamint marasztalja az alperest perköltségben azzal, hogy a jogi képviselő nem tartozik áfa körbe.

[21] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság döntése sérti a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 42. § (2) és a Pp. 279. §-ában foglaltakat, az indokolás iratellenes megállapításokat tartalmaz, emellett az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatokat és bizonyítékokat okszerűtlenül mérlegelte, döntésében téves jogi következtetést vont le.

[22] Iratellenesnek nevezte azt az ítéleti megállapítást, hogy 2020. március 23-án munkavállalói felmondással szüntette meg a munkaviszonyát. Ezzel szemben állította, a munkáltató élt felmondással, amelyet a keresetlevele mellékletével is bizonyított, emiatt álláspontja szerint az elsőfokú ítélet azon megállapítása is iratellenes, hogy a felperes csatolta a munkavállalói felmondását.

[23] A jogvita lényegét illetően pedig vitatta, hogy a jutalom feltétele lett volna a pályázati támogatás elnyerése. E körben az alábbiakkal érvelt:

[24] Tévesnek találta az elsőfokú bíróság munkaszerződés és munkaszerződés-módosítás 8. pontjával kapcsolatos értelmezését. Álláspontja szerint a két szerződés értelmezése alapján megállapítható, hogy a szerződések semmilyen további feltételt nem fogalmaztak meg a jutalom kifizetése körében, kizárólag az évvégi munkavégzést. A munkaszerződésből nem látta kiolvashatónak, hogy a jutalomigény további konjunktív feltétele a pályázati támogatás alperes által történő elnyerése, ekként a forrás rendelkezésre állása.

[25] Hangsúlyozta, nem volt különbségtétel a munkabér egyes elemei között a finanszírozás tekintetében, az alperes a támogatástól függetlenül kifizette az alapbért és a teljesítménybért is, azonban a jutalmat nem, holott az is a munkabér része volt.

[26] Az elsőfokú bíróság premizálási gyakorlattal kapcsolatos okfejtésére reagálva kifejtette, a jelen perben nem ennek, hanem a felek szerződésének van jelentősége.

[27] A szerződés tartalmát azért is tartotta kiemelt jelentőségűnek, mert a törvény a jutalmat nem szabályozza.

[28] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat nem megfelelően értékelte két okból. Az elsőfokú eljárásban csatolt két nyilatkozattal nem csupán azt kívánta bizonyítani, hogy az alperesi tájékoztatás ismeretében „milyen tudatban” kötötte meg a szerződést, hanem azt, hogy az alperes még a szerződés módosításakor is arról biztosította a munkavállalókat, hogy a jutalmat meg fogják kapni. A munkaviszony közös megegyezéssel való megszűntetéséről szóló iratot pedig csupán azért csatolta, mert annak 9. és 4. pontja arra utal, hogy a munkáltató le kívánta mondatni a jutalomra vonatkozó igényéről. Egyebekben nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a 4. pont bizonyító erejű, álláspontja szerint ugyanis csupán az alperesnek a támogatás elutasítását követően megváltozott szándékát rögzíti.

[29] Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, valamint a csatolt megállapodás alapján a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

[30] Hangsúlyozta, hogy a munkaszerződés szerint kizárólag a támogatás pozitív elbírálása esetén járt volna a jutalom, a támogatási kérelem elutasításra került, tehát a felperes nem volt jogosult jutalomra. Mind a 2018. január 31-én, mind pedig a 2018. november 26. napján kelt megállapodások a jutalom alapjául a támogatási összeget nevezték meg, és ennek oka, hogy a támogatási összeget teljes egészében az alperes kapta volna meg, amelyből mint munkáltató tudta volna teljesíteni a munkavállalók felé a megállapodásban foglaltakat.

[31] Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság a pályázat elnyerésének konjunktív feltételjellegét, továbbá helyesen hívta fel a peres felek figyelmét, hogy nem volt perdöntő jelentősége annak a körülménynek, hogy a felperes milyen tudattal bírt a szerződés megkötésekor.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[32] A fellebbezés a per érdemét érintően alaptalan.

[33] Az ítéltábla – az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülmény fennálltának hiányában – felülbírálati jogkörét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 370. § (1) bekezdése alapján az erre irányuló fellebbezési kérelemre és fellebbezési ellenkérelemre azok korlátai között gyakorolta figyelemmel arra, hogy ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371. § (1) bekezdés a), d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[34] Az ítéltábla a fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[35] Helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást tévesen állapította meg abban a tekintetben, hogy a munkaviszonyát a felperes a saját felmondásával szüntette meg. A felek egyezően adták elő, hogy a munkaviszonyt az alperes 2020 március 23-án kelt felmondásával megszüntette, a felperes keresetlevele mellékleteként becsatolta a felmondást is. Mindezek alapján az ítéltábla Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja alapján a tényállást a – fellebbezésnek megfelelően – módosította.

[36] A jogvita lényegét illetően az alapvető kérdést az jelentette, hogy a munkaszerződés és annak módosítása 8. pontjában körülírt jutalom feltétele volt-e a pályázati támogatás elnyerése. A felperes további hivatkozásai ugyanis teljes körben arra irányultak, hogy cáfolja az elsőfokú bíróság előbbiekkel kapcsolatos megállapítását. Egyetértett az ítéltábla azzal a felperesi érveléssel, hogy a jelen jogvita eldöntése szempontjából a felek szerződésének van jelentősége, nem a premizálási gyakorlatnak, továbbá azzal is, hogy a jutalom törvényi szabályozása hiányában a szerződés kiemelt jelentőségű. Ezen érvek azonban önmagukban még nem támasztják alá a felperes keresetének, illetve fellebbezési kérelmének megalapozottságát, hiszen az elsőfokú bíróság is – ítélete indokolása szerint – a munkaszerződés és módosítása szöveghű értelmezéséből indult ki és azokból vont le azt a következtetést, hogy helyes értelmük szerint az alanyi jog megnyílásának egyik feltétele az alperesi támogatási igény keletkezése, a támogatás elnyerése, a forrás rendelkezésre állása. További okfejtéseit az előbbiek alátámasztására vezette le.

[37] Ezzel kapcsolatban hangsúlyozandó, a felek között 2018. január 31-én megkötött munkaszerződés 8. pontja rögzíti, hogy a munkavállaló „évvégi jutalomra” jogosult, és a jutalom számítási alapja a munkavállaló által kötött támogatott szaktanácsadási szerződések után 12 hónapra elszámolt támogatás összege. Ehhez képest a 2018. november 26-án kötött munkaszerződés-módosítás 8. pontja abban különbözik, hogy eszerint már nem „évvégi jutalomra”, hanem „jutalomra” jogosult a munkavállaló. Nem változtat azonban lényegében azon a rendelkezésen, hogy a jutalom számításának alapjaként az elnyert támogatást – „a munkavállaló által kötött támogatási szaktanácsadási szerződések után 12 hónapra elszámolt támogatás összege” – jelöli meg.

[38] A felek közötti vita tulajdonképpen abból ered, hogy ez utóbbi rendelkezést miként értelmezik. Az alperes értelmezése szerint ez azt jelenti, hogy a jutalom feltétele a támogatás elnyerése, míg a felperes tagadja ezt. Az elsőfokú bíróság pedig lényegében az alperes álláspontját osztotta.

[39] Az ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte az elnyert támogatást a jutalom feltételeként. Mindkét szerződés egyezik ugyanis abban, hogy a jutalom számításának alapjaként jelölték azt meg. Ez azt is jelenti, hogy amennyiben támogatást nem nyer el az alperes, értelemszerűen nincs miből jutalmat számolni, azaz nullára redukálódik a jutalom viszonyítási alapja. Ilyen formában tehát a támogatás elnyerése mégis feltétele a jutalomnak akkor is, ha nem „feltétel” elnevezéssel illették ezt a szempontot.

[40] A felperes téves hivatkozásával szemben tehát az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte a munkaszerződések 8. pontját és helyesen vont le azt az ítéletében rögzített megállapítást, miszerint a felek vitájának lényege – azaz a támogatás feltételkénti értékelése – szempontjából a munkaszerződés és a munkaszerződés módosítás 8. pontja nem változott a perbeli időszakban.

[41] Tévesen hivatkozott a felperes arra is, hogy a munkabér egyes elemei között a finanszírozás tekintetében nem volt különbségtétel, ezért az alapbér és a teljesítménybér kifizetése mellett a jutalmat is meg kellett volna kapnia. E bérelemek között ugyanis nem a finanszírozás tekintetében volt különbség, hanem a számítási alapjukat illetően. Míg a másik kettő nem kötődött az elnyert támogatás mértékéhez, addig a jutalom igen. A különbségtétel tehát nem a finanszírozási forrás, hanem a számítási alap eltérésén alapult.

[42] Az előbbiekkal összefüggésben – a felperes téves hivatkozásával szemben – nem sérült az Mt. 42. § (2) bekezdése, az alperes ugyanis a munkaszerződés alapján a felperest megillető munkabért (alap- és teljesítménybér) nem vitásan megfizette.

[43] Nem osztotta az ítéltábla a felperes bizonyítékok téves értékelésével kapcsolatos álláspontját sem. Nincs jelentősége ugyanis annak, hogy (személy 1) milyen tudatban kötötte meg vélhetően a felperesével azonos tartalmú munkaszerződését, illetve, hogy a munkáltató saját kockázatára kezdte el a működését. Ezek ugyanis nem írják felül a felperes munkaszerződésének tényleges tartalmát. Ugyancsak nem cáfolja a munkaszerződés fentiek szerinti értelmezését (személy 2) nyilatkozata sem, ő lényegében a munkaszerződése tartalmát írta le nyilatkozatában, mely azonos a felperes munkaszerződésének tartalmával, ezért ugyanúgy értelmezendő. Az elsőfokú bíróság munkaszerződés 8. pontjának értelmezésére vonatkozó álláspontjának helyességét nem cáfolják az alperes munkaviszony közös megszűntetésére tett ajánlatának 9. és 4. pontjai sem, azok egyike ugyanis csupán nyomatékosítja azt, hogy a munkavállaló jutalomra nem jogosult, a másik pedig általános joglemondó nyilatkozatot tartalmaz, nem lehet azonban azokból – a felperes téves hivatkozásával szemben – a munkáltató jutalommal kapcsolatos szándéka megváltozására következtetni.

[44] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla megállapította, hogy kis mértékben sértette az elsőfokú ítélet a Pp. 279. §-ában foglaltakat, mert a bíróság tévesen állította, hogy a munkaviszonyt a felperes szüntette meg, de ez a körülmény a per érdemére nem volt kihatással. Az elsőfokú bíróság a perben jelentős tényeket, a tárgyaláson megismert bizonyítékokat, egyéb peradatokat egybevetve összességében értékelte, a kereset elbírálásához szükséges tényállást kellő mértékben feltárta, azt a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével – fenti pontosítással – helyesen állapította meg és abból helytálló következtetésre jutott, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[45] A másodfokú eljárásban a pertárgyérték 21 760 050 forint, amely alapján a fellebbezési eljárás illetéke az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. §-a alapján 1 740 800 forint. A felperes pervesztes lett, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése, 102. § (6) bekezdése, valamint a Pp. 525. §-a alapján az illeték az állam terhén marad. A másodfokú eljárásban az alperes képviseletében eljáró jogi képviselő az ellenkérelem elkészítéséért 100 000 forint + áfa

munkadíjat igényelt. A pervesztes felperes Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes perköltségének megfizetésére, amely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján 127 000 forint, mely összeg az áfa-t tartalmazza.

Szeged, 2022. december 12.

Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k.

Dr. Gál Attila s.k.

Dr. Bálint Attila s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró